

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Cosmic - Sökorsak

Hitta i dokumentet

[Syfte](#)

[Bakgrund](#)

[Vad är Sökorsak](#)

[Skillnad Remiss och Sökorsak](#)

[När ska Sökorsak användas](#)

[När kan Sökorsak användas](#)

[Ska jag använda en befintlig vårdkontakt eller skapa en ny i Cosmic?](#)

[Uppdaterat från föregående version](#)

Rutinen är inte fullständig men ska användas tillsvidare.

Syfte

Dokumentet beskriver vad Sökorsak i Cosmic är och när det ska användas i Region Halland.

Bakgrund

Cosmics vårdmodell bygger på obligatorisk remiss, dvs en remiss (Vårdbegäran, Konsultationsremiss eller Privat vårdbegäran) måste finnas för att en vårdkontakt ska kunna skapas. Undantagna från obligatorisk remiss är vårdande enheter inom:

- Primärvård
- Akutmottagningar
- Förlossning
- Ungdomsmottagningar
- Resurscentrum för kommunikation Dako
- Röntgen Halland
- Klinisk Kemi och Transfusionsmedicin
- Operation och intensivvård Halmstad respektive Kungsbacka – Varberg
- Administrativ service

Det vill säga att dessa verksamheter kan skapa/registrera vårdkontakter utan en remiss och ett vårdåtagande i grunden.

En vårdkontakt är dock alltid ett måste för att t ex kunna skriva en journalanteckning, förskriva läkemedel eller beställa prover. Huvudregeln är att koppla nya vårdkontakter till en befintlig remiss, om en sådan finns.

Om obligatorisk remiss föreligger och en remiss av någon anledning inte finns, kan en remiss skapas via Remissväljaren på två olika sätt – **Ny privat vårdbegäran** alternativt **Sökorsak**. I första hand ska då en Privat vårdbegäran skapas. I andra hand används Sökorsak.

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Vad är Sökorsak

Sökorsak är anledningen till att patienten söker vård. Sökorsakerna som finns tillgängliga i Cosmic är baserade på Socialstyrelsens nationella kodverk (SnomedCT). Därmed kan sökorsaker inte läggas till eller ändras utifrån lokala eller regionala behov.

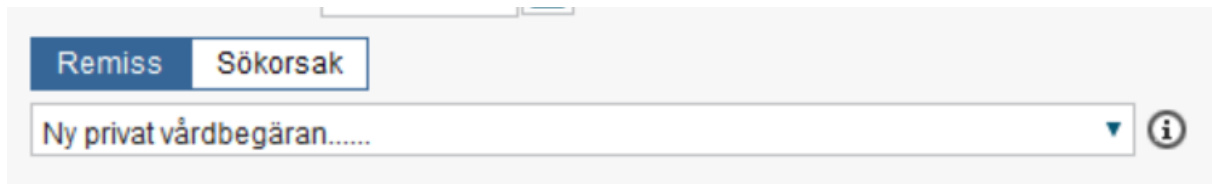
Sökorsak kan registreras i samband med:

- Planering eller bokning av en vårdkontakt (via Bokningsunderlag).
- När en ny vårdkontakt behöver skapas.

Användning av Sökorsak i ovan fall genererar alltid en automatisk privat vårdbegäran i bakgrunden, som då blir den remiss som vid obligatorisk remiss krävs för vidare åtgärder i Cosmic.

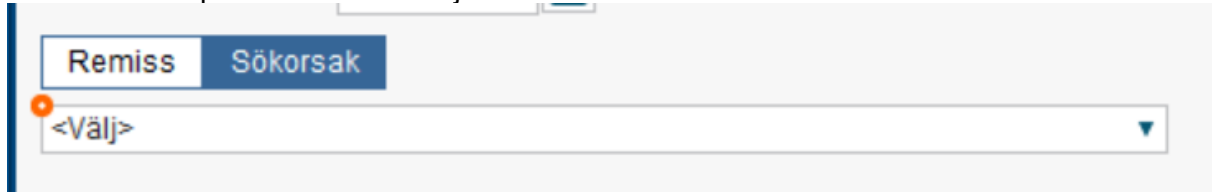
Skillnad Remiss och Sökorsak

Om obligatorisk remiss föreligger men en remiss inte finns, ska i regel en **Privat vårdbegäran** skapas via Remissväljaren. Detta för att ett vårdåtagande ska kunna skapas utifrån patientens besvär/sjukdom och för verksamheten lämplig Klassificering.

The screenshot shows a user interface with two tabs: 'Remiss' and 'Sökorsak'. The 'Sökorsak' tab is active. Below the tabs is a dropdown menu with the text 'Ny privat vårdbegäran.....' and a small information icon (i) to the right.

Om **Sökorsak** istället används, skapas en automatisk privat vårdbegäran i bakgrunden. Den automatiska privata vårdbegäran får alltid automatiskt den generiska klassificeringen *Automatisk privat vårdbegäran*. Vårdåtagande kan alltså inte anges utifrån en Klassificering som motsvara patientens besvär/sjukdomsbild.

The screenshot shows the same user interface as above, but the dropdown menu now displays '<Välj>' with a small orange circle next to it.

Dessa automatiska privata vårdbegäran kan inte besvaras, då ingen remittent finns.

De måste dock avslutas när patienten är färdigbehandlad och vårdåtagandet upphör. Verksamheterna måste skapa lokal rutin för att avsluta dessa privata vårdbegäran när de inte längre är aktuella.

I framtiden kommer möjligheten finnas att regelbundet avsluta denna typ av privata vårdbegäran genom ett arbete som utförs av Cambio, men detaljerna kring detta arbete eller när det kan driftsättas är inte klart i nuläget.

Dessa remisser måste därför alltid avslutas när behov av remissen inte längre föreligger. Detta för att minska risken att gamla/felaktiga remisser används när framtida bokningar/vårdkontakter skapas.

När ska Sökorsak användas

Sökorsak ska användas när obligatorisk remiss föreligger och en remiss och/eller en vårdkontakt saknas i nedanstående scenarion:

Vårdokumentation - behov att skriva journalanteckning

- Vid konsultation då en vårdkontakt inte finns på den egna vårdande enheten som konsulten arbetar på och en vårdkontakt behöver skapas för att kunna skriva en journalanteckning.

Se rutin: [Cosmic – Konsultation \[RH styrande dokument\]](#)

[Cosmic - Konsultation \[Vårdgivarwebben\]](#)

- Vid en tillfällig vårdkontakt på egna vårdande enheten, t ex om patient som inte har ett pågående vårdåtagande kontaktar specialistvården för fråga/rådgivning och en vårdkontakt behöver skapas för att kunna skriva en journalanteckning.
- Om en journalanteckning behöver skrivas av annan tillfällig anledning och en vårdkontakt inte finns på den aktuella vårdande enheten.

Läkemedel - behov av vårdkontakt för att skriva ett recept

- Fritidsförskrivning av läkemedel, dvs recept till någon som inte är patient på den vårdande enheten och därmed saknar en vårdkontakt, så en remiss och/eller vårdkontakt måste skapas.

När kan Sökorsak användas

Patient- och vårdadministration - behov av vårdkontakt

Sökorsak kan även användas vid skapande av vårdkontakt när obligatorisk remiss föreligger, ingen befintlig remiss finns och verksamheten inte har behov av ett vårdåtagande utifrån patientens besvär/sjukdom och en viss klassificering.

Det är dock inte fel att skapa en Privat vårdbegäran i det här fallet heller, t ex om en passande Sökorsak inte finns att välja.

Väljer man att använda Sökorsak annat än i ska-scenariona, måste man komma ihåg att det alltid skapas en *Automatisk privat vårdbegäran* i bakgrunden som i slutändan aktivt måste avslutas.

Ska jag använda en befintlig vårdkontakt eller skapa en ny i Cosmic?

För att kunna skriva en journalanteckning, förskriva ett läkemedel eller beställa prover **måste** det finnas en vårdkontakt att koppla dokumentationen till.

En befintlig vårdkontakt kan vara en registrerad vårdkontakt i kassan men också en vårdkontakt som skapas och väljs från vårdkontaktsväljaren i olika funktioner i Cosmic.

Öppenvård

Det finns två sätt att välja vårdkontakt i Cosmic, antingen väljer man en befintlig vårdkontakt eller så skapar man en ny.

OBS! Utskriven version kan vara inaktuell.

Senaste versionen hittar du via intranätet under "styrande dokument" eller vårdgivarwebben.

Gäller för: Privata Vårdgivare; Region Halland

Inför besök:

Om det finns en framtida vårdkontakt där beställningar behöver ske inför ett besök kan denna vårdkontakt användas.

Aktuellt besök:

Aktuell vårdkontakt används endast för sådant som framkommer under det besök som sker vid den vårdkontakten. Tidigare genomförda vårdkontakter ska endast i efterhand användas för tillägg av dokumentation för sådant som förelåg när besöket skedde. Ny information ska aldrig kopplas till en tidigare vårdkontakt.

Efter besök:

I allt övrigt, exempelvis brev, intyg, beställningar, receptförskrivning eller vid behov av journalanteckning för dokumentation som framkommit efter besöket skapar man en ny vårdkontakt i vårdkontaktsväljaren för journalföring motsvarande VAS "Utan besöksanteckning". Genomförda vårdkontakter måste sättas som status utförd i besökslistan för att hindra att dessa vårdkontakter återanvänds.

Slutenvård

Under pågående vårdtillfälle används vårdkontakt för vårdtillfället förutom vid konsultationer då ny vårdkontakt måste skapas i vårdkontaktsväljaren, se rutin Konsultation.

Om ny information tillkommer efter att patienten blivit utskriven, exempelvis svar på PAD, inkomna svar på beställningar etc, skapas en ny vårdkontakt i vårdkontaktsväljaren. Endast tillgänglig information vid tillfället för då en vårdkontakt skett kan dokumenteras till vårdkontakten.

Både primär klassificering (diagnoskodning) och dokumentation ska bygga på den information som fanns tillgänglig vid vårdkontaktens slut. Provsvar, bekräftad diagnostik eller annan ny information som står klart först efter att slutenvårdstillfället upphört ska alltid anges på ny vårdkontakt med aktuellt datum, helt utifrån Socialstyrelsen regelverk. Det ska gå att tydligt utläsa kronologiskt i journalen vilken tillgänglig information som förelegat vid olika tidpunkter för beslut som exempelvis rör läkemedelsordination, annan behandling eller andra beslut kring planerade vårdåtgärder etc.

Uppdaterat från föregående version

2025-12-17 Lagt till stycke Ska jag använda en befintlig vårdkontakt eller skapa en ny i Cosmic

2025-06-24 Förtydligan beskrivningar under kapitel: Bakgrund, Skillnad på Remiss och Sökorsak, När ska Sökorsak användas samt När kan Sökorsak användas. Redaktionella ändringar.

2025-03-27 Ny rutin